

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Näyttötutkinnon perusteet

TEKSTIILIHUOLLON AMMATTITUTKINTO 2014

Määräys 33/011/2014

© Opetushallitus ja tekijät

Määräykset ja ohjeet 2014:28

ISBN 978-952-13-5876-0 (nid.)

ISBN 978-952-13-5877-7 (pdf)

ISSN-L 1798-887X

ISSN 1798-887X (painettu)

ISSN 1798-8888 (verkkojulkaisu)

Taitto: Grano Oy/Jaana Jääskeläinen

www.oph.fi/julkaisut

Painopaikka: Grano Oy, 2014

MÄÄRÄYS

25.9.2014

33/011/2014

Voimassaoloaika: **1.12.2014 alkaen toistaiseksi**

Säännökset, joihin toimivalta määräyksen antamiseen perustuu:

L 631/98, 13 § 2 mom

Kumoo Opetushallituksen määräyksen
7.8.2000 nro 58/011/2000

Muuttaa Opetushallituksen määräystä

-

TEKSTIILIHUOLLON AMMATTITUTKINNON PERUSTEET

Opetushallitus on päättänyt tekstiilihuollon ammattitutkinnon perusteista, joita on noudatettava 1.12.2014 lukien toistaiseksi. Ennen tämän määräyksen voimaantuloa aloitettu tutkinnon suorittaminen voidaan saattaa loppuun tutkinnon perusteiden 7.8.2000 nro 58/011/2000 mukaisesti 30.11.2016 mennessä.

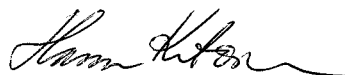
Tutkintotoimikunta ja tutkinnon järjestäjä eivät voi jättää noudattamatta tutkinnon perusteita tai poiketa niistä.

Järjestettäessä näyttötutkintoon valmistavaa koulutusta koulutuksen järjestäjä päättää koulutuksen sisällöstä ja järjestämisestä tutkinnon perusteiden mukaisesti. Koulutukseen osallistuvalla tulee osana koulutusta järjestää mahdollisuus suorittaa näyttötutkinto.

Pääjohtaja

Aulis Pitkälä

Opetusneuvos

Hanna Ketonen

LIITE

Tekstiilihuollon ammattitutkinnon perusteet 2014

SISÄLTÖ

I	Tekstiilihuollon ammattitutkinnon osat ja muodostuminen.....	7
II	Tekstiilihuollon ammattitutkinnon ammattitaitovaatimukset ja osaamisen arviointi	7
1	Vesipesu	8
2	Kemiallinen pesu.....	12
3	Sairaalatekstiilien huolto	17
4	Leikkaussalitekstiilien huolto.....	19
5	Pesumyymäläpalvelu	22
6	Mattohuoltopalvelu.....	24
7	Tekstiilivuokrauspalvelu.....	26
8	Tekstiilihuollon logistiikka	28
9	Tutkinnon osa toisesta ammatti- tai erikoisammattitutkinnosta	29
	Liite Tekstiilihuollon ammattitutkinnon kuvaus	30

I Tekstiilihuollon ammattitutkinnon osat ja muodostuminen

Tekstiilihuollon ammattitutkinto

Osaamisala: Tekstiilihuollon vesipesu	Osaamisala: Tekstiilihuollon kemiallinen pesu
Osaamisalan pakollinen tutkinnon osa 1. Vesipesu	Osaamisalan pakollinen tutkinnon osa 2. Kemiallinen pesu
Valinnaiset tutkinnon osat, joista tutkinnon suorittaja valitsee kolme osaa 3. Sairaalatekstiilien huolto 4. Leikkaussalitekstiilien huolto 5. Pesumyymäläpalvelu 6. Mattohuoltopalvelu 7. Tekstiilivuokrauspalvelu 8. Tekstiilihuollon logistiikka 9. Tutkinnon osa toisesta ammatti- tai erikoisammattitutkinnosta	

Tekstiilihuollon ammattitutkinto muodostuu yhdestä pakollisesta osaamisalan tutkinnon osasta ja kolmesta valinnaisesta tutkinnon osasta.

Valinnaisena tutkinnon osana voi suorittaa myös toisen osaamisalan pakollisen tutkinnon osan, joka korvaa kaksi valinnaista tutkinnon osaa.

II Tekstiilihuollon ammattitutkinnon ammattitaitovaatimukset ja osaamisen arviointi

Tutkinnon osan ammattitaitovaatimukset määrittävät, mitä tutkinnon suorittajan tulee osata suorittaessaan kyseistä tutkinnon osaa. Ammattitaidon osoittaminen -kohdassa määritellään, mitä tutkinnon suorittaja tekee osoittaakseen ammattitaitonsa. Tutkintotilaisuudessa osoitettava ammattitaito arvioidaan hyväksytyin

suorituksen kriteerien mukaisesti. Tutkinnon suorittajan ammattitaitoa arvioivat työnantajien, työntekijöiden ja opettajien edustajat, joilla on hyvä ammattitaito kyseisen näyttötutkinnon alalta.

1 Vesipesu

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa

- toimia vesipesulan erilaisissa työtehtävissä
- määritellä tekstiililtä vaadittavan puhtaustason
- toimia itsenäisesti ja suunnitelmallisesti omassa tehtävässään
- toimia tekstiilihuollon asiakaspalvelutehtävissä.

Ammattitaidon osoittaminen

Tutkinnon suorittaja osoittaa ammattitaitonsa toimimalla vesipesua pesevän pesulan erilaisissa työtehtävissä. Työtä tehdään siinä laajuudessa, että osaamisen voidaan luotettavasti todeta vastaavan ammattitaitovaatimuksia ja kriteerejä. Siltä osin kun vaadittavaa ammattitaitoa ei voida käytännön työtehtävissä osoittaa, ammattitaidon osoittamista voidaan täydentää muilla tavoin siten, että ammattitaito voidaan luotettavasti arvioida.

Hyväksytyt suorituksen kriteerit ammattitaitovaatimuksittain

Tutkinnon suorittaja toimii vesipesulan erilaisissa työtehtävissä.	
Pesuprosessissa toimiminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • vastaanottaa, merkitsee ja lajittelee tekstiilejä vesipesua pesevässä pesulassa • pesee tekstiilit erilaisilla pesulinjoilla tehokkaasti, ergonomisesti ja työturvallisesti • käyttää automaattisia järjestelmiä pyykin käsittelyssä • tuntee pesukoneiden ohjelmien rakenteet niin, että voi valvoa ohjelmia, poistaa häiriöitä ja tehdä ehdotuksia ohjelmien rakenteiden kehittämiseksi • täyttää pyykin vastaanotto- ja lähetylistat • selostaa, mitä mittaus- ja valvontatehtäviä kuuluu laadunvalvontaan • ottaa omavalvonnassa tarvittavat näytteet

Viimeistelyssä toimiminen	<ul style="list-style-type: none"> • kuivattaa tekstiilit jälkikäsitelymenetelmiin sopiviksi • viimeistelee tekstiilejä mankeloimalla • viimeistelee tekstiilejä viimeistelytunnelilla tai prässää tekstiilejä prässillä • taittaa ja pakkaa tekstiilit asiakkaiden kanssa sovitulla tavoilla • säätää käyttämänsä laitteet toimintaan sopiviksi • valvoo puhtaus- ja viimeistelylaatua ja poistaa laadun virheitä
Tahrannoisto ja uusintapesu	<ul style="list-style-type: none"> • suojautuu tahrannoistossa kemikaalien haittavaikutuksilta • valitsee taloudellisesti kannattavia tahrannoistotapoja massatahrannoistoon • arvioi tahrannoiston tarpeen ja mahdollisuudet yksittäisiä tahroja poistettaessa • osaa arvioida kannattaako tuotetta uusintapestä • käyttää vesipesuloiden tahrannoistoaineita ja -laitteistoja
Materiaalien erottelu	<ul style="list-style-type: none"> • tunnistaa yleisimmät tekstiilimateriaalit, valitessaan tekstiileille oikean huoltotavan tekstiilirakenteen ja -materiaalin perusteella • määrittelee ja huoltaa oikein pestäväksi tuotavat materiaalit, joissa hoito-ohjeet puuttuvat tai ovat ilmeisimmin virheelliset • erittelee materiaalit, joita ei voi huoltaa pesulassa • erottaa toisistaan pintanahan, mokkanahan, tekonahan, aidon turkiksen ja tekoturkiksen • tunnistaa yleisimmät viimeistykset voidakseen valita parhaat huoltotavat eri tavoin käsitellyille materiaaleille • erottaa yleisimmät perussidokset, palttinan, toimikkaan ja satiinin • erottaa toisistaan kudotun kankaan ja neuloksen
Pesukemikaalien käyttö	<ul style="list-style-type: none"> • valitsee vesipesussa käytettävät pesu-, valkaisu-, viimeistely- ja tahrannoistoaineet huolellisesti ja oikein, sekä käyttää niitä työssään tarkoituksenmukaisesti • hyödyntää pesukemikaalien käyttöturvallisuustiedotteita • käyttää pesuaineiden annostelujärjestelmiä • valitsee pesuaineet annostelujärjestelmien mukaan selvittämällä pesuaineiden koostumukset, eri aineosien tehtävät sekä pesuaineiden olomuodot • suojautuu pesukemikaalien käyttöturvallisuustiedotteiden mukaisesti • laskee pesukemikaalien oikean menekin

Tutkinnon suorittaja toimii itsenäisesti ja suunnitelmallisesti omassa tehtävässään.

Tutkinnon suorittaja

- ottaa vastuuta ammatillisesta kehittämisestään
- käyttää työaikaansa tehokkaasti valiten tarkoituksenmukaisia työmenetelmiä ja hyödyntäen työpaikkansa kaikkia koneita ja laitteita tehokkaasti
- työskentelee niin, että tuotettu palvelu vastaa asiakkaan odotuksia palvelun laadusta
- muuttaa tilanteen vaatiessa suunnitelmiaan ja työtään joustavasti
- toteuttaa työnkiertoa ohjeiden mukaisesti
- työskentelee riittävällä joutuisuudella
- valitsee tehokkaat menetelmät pesuun ja viimeistelyyn, jotta voi tehdä työn kerralla oikein
- työskentelee niin, että ottaa huomioon seuraavan työpisteen työn ja koko prosessin
- pesee tarkoituksenmukaisesti täysiä koneellisia ja välttää laitteiden tyhjäkäyntiä
- käyttää koneita ja laitteita energiaa säästävasti, valiten sopivimmat pesumenetelmät, oikeat lämmitys- ja käyttöajat ja koneiden säädöt
- laskee ja vertailee pesutapahtumassa tarvitsemiaan pesukoneiden täyttömääriä, täyttösuhdetta tai liuossuhdetta
- laskee palvelun kustannuksia, hintoja ja alennuksia
- tuntee alan työehtosopimuksen
- on tietoinen työhönsä kuuluvista velvollisuuksista ja oikeuksista
- erottelee erikseen ne tekstiilit, joita ei voi pestä omassa pesulassa
- tekee yhteistyötä riittävällä joutuisuudella ja asiantuntemuksella muiden pesuloiden kanssa käyttäessään heidän palveluitaan
- työskentelee työpaikkansa palvelukonseptin mukaisesti ja on tietoinen palvelutarjonnasta
- varmistaa asiakastyytyväisyyden toimimalla palveluhenkisesti
- ennakoii ja minimoi pesulatyön työturvallisuusriskit ja toimii työssään työsuojeluohjeiden mukaan
- huolehtii henkilökohtaisesta suojaumisesta ja varotoimista työtehtäviensä mukaan
- huolehtii ergonomiasta pitääkseen yllä työ- ja toimintakykynsä
- on selvillä työpaikkansa terveydenhuollosta ja työkykyä ylläpitävästä toiminnasta
- toimii nopeasti vaaratilanteissa ja löytää tiedot ensiavusta
- pitää huolta työkunnostaan
- huolehtii omalta osaltaan työyksikön viihtyisyydestä ja luontevasta ilmapiiristä sekä työtilojen siisteydestä.

Tutkinnon suorittaja toimii tekstiilihuollon asiakaspalvelutehtävissä.

Tutkinnon suorittaja

- työskentelee asiakaspalvelutilanteissa asiallisesti ja oma-aloitteisesti
- huolehtii ulkoisesta olemuksesta yrityksen määrittelemällä tavalla
- työskentelee työvaiheittain joustavasti ja ennakoiden
- ymmärtää sisäisen asiakkuuden merkityksen työn joutuisuuden ja kustannusten kannalta
- tiedottaa asiakasta tarvittaessa poikkeamatilanteista
- työskentelee asiakaspalvelutilanteissa tai palvelujen markkinoinnissa selkeästi ja luontevasti suullisesti ja kirjallisesti
- hoitaa asiakaspalvelutilanteita puhelimesta tai sähköpostilla
- käyttää pesulan tietojärjestelmiä työtehtäviensä mukaisesti
- ottaa vastaan asiallisesti ja rakentavasti asiakaspalautetta.

2 Kemiallinen pesu

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa

- toimia kemiallisen pesulan erilaisissa työtehtävissä
- määrittellä ja varmistaa laatutavoitteiden mukaisesti tekstiililtä vaadittavan puhtaustason
- toimia itsenäisesti ja suunnitelmallisesti omassa tehtävässään
- toimia kemiallisen pesulan asiakaspalvelutehtävissä.

Ammattitaidon osoittaminen

Tutkinnon suorittaja osoittaa ammattitaitonsa toimimalla kemiallista pesua pesvän pesulan erilaisissa työtehtävissä. Työtä tehdään siinä laajuudessa, että osaamisen voidaan luotettavasti todeta vastaavan ammattitaitovaatimuksia ja kriteerejä. Siltä osin kun vaadittavaa ammattitaitoa ei voida käytännön työtehtävissä osoittaa, ammattitaidon osoittamista voidaan täydentää muilla tavoin siten, että ammattitaito voidaan luotettavasti arvioida.

Hyväksytyt suorituksen kriteerit ammattitaitovaatimuksittain

Tutkinnon suorittaja toimii kemiallisen pesulan erilaisissa työtehtävissä.

Kemiallisesti pestävien materiaalien määrittely	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • valitsee tekstiileille oikean huoltotavan tekstiilien rakenteen ja materiaalin perusteella • selvittää ja huoltaa oikein pestäväksi tuotavat tekstiilit, joissa hoito ohjeet puuttuvat tai ovat virheelliset • erittelee materiaalit, joita ei voi huoltaa pesulassa • tunnistaa yleisimmät tekstiilimateriaalit • erottaa toisistaan pintanahan, mokkanahan, tekonahan, aidon turkiksen ja tekoturkiksen • tietää yleisimmät viimeistykset ja valitsee oikean huoltotavan eri tavoilla viimeistellyille tuotteille • erottaa yleisimmät perussidokset kuten palttinan, toimikkaan ja satiinin • erottaa toisistaan kudotun kankaan ja neuloksen • valitsee tekstiileille oikean huoltotavan tekstiilirakenteen ja -materiaalin perusteella • tarkastaa vastaanotettava tuotteen ja tiedottaa asiakkaalle huollon vaihtoehtoista ja mahdollisista pesuun liittyvistä ongelmista • selvittää asiakkaalle tekstiilin huoltoon liittyvät riskit ja pyytää asiakkaalta tarvittaessa kirjallisen hyväksynnän • merkitsee ja lajittelee tekstiilit oikein • valitsee tekstiileille niiden materiaalin, kunnon ja likaisuuden mukaan soveltuvimman huoltotavan, joko pesun orgaanisilla liuottimilla, kemiallisen vesipesun tai perinteisen vesipesun • toimittaa erikoispestävät tuotteet alan asiantuntijapesuloihin (esim. matto-, turkis- ja nahkahuolto)
Esikäsitteleminen ja tahranpoisto	<ul style="list-style-type: none"> • suojautuu tahranpoistossa kemikaalien haittavaikutuksilta • esikäsittelee tekstiilit materiaalin ja valitun huoltotavan mukaisesti • arvioi tahranpoiston tarpeen ja mahdollisuudet sekä poistaa tarvittaessa tahrat • selvittää ja ilmoittaa asiakkaalle, milloin tahrat ei voida tekstiiliä vahingoittamatta poistaa

<p>Pesuprosessissa toimiminen</p> <p>Viimeistelyssä toimiminen</p>	<ul style="list-style-type: none"> • pesee liuottimilla ja vedellä tekstiilejä (pesu orgaanisilla liuotteilla, kemiallinen vesipesu ja perinteinen vesipesu) • tuntee koneiden automaation ja ohjelmien rakenteen niin, että pystyy seuraamaan ohjelman kulkua, puuttamaan häiriöihin ja tekemään muutosehdotuksia • valitsee kemiallisen vesipesun tai liuotinpesun tekstiilien keston, käytettävissä olevan laitteiston ja työhön kuluvan ajan perusteella • valitsee pesumenetelmät erilaisten liuottimien (mm. vesi, tetrakloorieteeni, alifaattiset hiilivedyt) puhdistusvaikutusten mukaan • arvioi puhtaustuloksen ja tekee tarvittaessa jälkitahranpoiston tai uusintapesun <ul style="list-style-type: none"> • valitsee viimeistelytavan tekstiilin ja käytettävissä olevan laitteiston mukaan • silittää, höyryttää tai prässäää tekstiilejä • arvioi puhtauden ja tarkoituksenmukaisen viimeistelyn laadun ja parantaa laatua tarvittaessa • säättää käyttämänsä laitteet toimintaan sopiviksi • pakkaa tekstiilit sopimusten mukaisesti.
<p>Tutkinnon suorittaja määrittelee ja varmistaa laatutavoitteiden mukaan tekstiililtä vaadittavan puhtaustason.</p>	
<p>Laatuvaatimusten määrittely</p>	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • noudattaa työssään pesulakohtaisia laatutavoitteita • noudattaa työssään asiakasryhmittäin erikseen sovittuja laatutavoitteita- • noudattaa työssään tekstiilikohtaisia laatutavoitteita • työskentelee kannattavasti ottaen huomioiden asiakkaan tarpeet • toimii yhteistyössä työyhteisön muiden jäsenten kanssa • valitsee huoltomenetelmät taloudellisesti materiaalien likaisuuden mukaan

<p>Koneiden ja laitteiden käytön varmistus, puhtaanapito ja jätehuolto</p>	<ul style="list-style-type: none"> • huolehtii välittömän työympäristönsä siisteydestä • puhdistaa ja huoltaa pesuprosessin koneita ja laitteita kuten kemiallista pesukonetta • puhdistaa ja huoltaa tekstiilien viimeistelylaitteita, silityslaitteistoa tai höyrykaappia • tarkkailee tekstiilihuoltoprosessin kulkua, kirjaa poikkeamat ja tiedottaa niistä • seuraa vastualueensa koneiden ja laitteiden häiriömerkkejä ja poistaa tarvittaessa häiriöitä tai kutsuu apuun tarvittavan asiantuntijan • selostaa vikatilanteita huoltotoimelle • huolehtii työskentelyssään siitä, että jätteitä syntyisi mahdollisimman vähän • lajittelee pesulan jätteet ja toimittaa ne jätteiden keräyspaikkaan paikallisten ympäristömääräysten mukaisesti.
<p>Tutkinnon suorittaja toimii itsenäisesti ja suunnitelmallisesti omassa tehtävässään.</p>	
	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • ottaa vastuuta ammatillisesta kehitymisestään • käyttää työaikaansa tehokkaasti valiten tarkoituksenmukaisia työmenetelmiä • käyttää työpaikkansa kaikkia koneita ja laitteita tehokkaasti • työskentelee niin, että tuotettu palvelu vastaa asiakkaan odotuksia palvelun laadusta • muuttaa tilanteen vaatiessa suunnitelmiaan ja työtään joustavasti • toteuttaa työnkiertoa ohjeiden mukaisesti • työskentelee riittävällä joutuisuudella • valitsee tehokkaat menetelmät pesuun ja viimeistelyyn, jotta voi tehdä työn kerralla oikein • työskentelee niin, että ottaa huomioon seuraavan työpisteen työn ja koko prosessin • pesee tarkoituksenmukaisesti täysii koneellisia ja välttää laitteiden tyhjäkäyntiä • käyttää koneita ja laitteita energiaa säästävasti, valiten sopivimmat pesumenetelmät, oikeat lämmitys- ja käyttöajat ja koneiden säädöt • laskee ja vertailee pesutapahtumassa tarvitsemiaan pesukoneiden täyttömääriä, täyttösuhdetta ja liuossuhdetta • laskee palvelun kustannuksia, hintoja ja alennuksia • työskentelee alan työehtosopimuksen mukaisesti • on tietoinen työhönsä kuuluvista velvollisuuksista ja oikeuksista

	<ul style="list-style-type: none"> • erottelee erikseen ne tekstiilit, joita ei voi pestä omassa pesulassa • tekee yhteistyötä riittävällä joutuisuudella ja asiantuntemuksella muiden pesuloiden kanssa käyttäessään heidän palveluitaan • työskentelee työpaikkansa palvelukonseptin mukaisesti ja on tietoinen palvelutarjonnasta • varmistaa asiakastytyväisyyden toimimalla palveluhenkisesti • ennakoii ja minimoi pesulatyön työturvallisuusriskit ja toimii työssään työsuojeluohjeiden mukaan • huolehtii henkilökohtaisesta suojautumisesta ja varotoimista työtehtäviensä mukaan • huolehtii ergonomiasta pitääkseen yllä työ- ja toimintakykynsä. • on selvillä työpaikkansa terveydenhuollosta ja työkykyä ylläpitävästä toiminnasta • toimii nopeasti vaaratilanteissa ja löytää tiedot ensiavusta • pitää huolta työkunnostaan • huolehtii omalta osaltaan työyksikön viihtyisyydestä ja luontevasta ilmapiiiristä sekä työtilojen siisteydestä.
Tutkinnon suorittaja toimii kemiallisen pesulan asiakaspalvelutehtävissä.	
	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • työskentelee asiakaspalvelutilanteissa asiallisesti ja oma-aloitteisesti • huolehtii ulkoisesta olemuksestaan yrityksen määrittelemällä tavalla • työskentelee työvaiheittain joustavasti ja ennakoiden • ymmärtää sisäisen asiakkuuden merkityksen työn joutuisuuden ja kustannusten kannalta • tiedottaa asiakasta tarvittaessa poikkeamatilanteista • työskentelee asiakaspalvelutilanteissa tai palvelujen markkinoinnissa selkeästi ja luontevasti suullisesti ja kirjallisesti • hoitaa asiakaspalvelutilanteita puhelimessa tai sähköpostilla • käyttää pesulan tietojärjestelmiä työtehtäviensä mukaisesti • ottaa vastaan asiallisesti ja rakentavasti asiakaspalautetta.

3 Sairaalatekstiilien huolto

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa

- toimia sairaalapesulan erilaisissa työvaiheissa
- määritellä ja varmistaa sairaalatekstiilien laatutavoitteiden mukaisen puhtaustason
- toimia itsenäisesti ja suunnitelmallisesti omassa tehtävässään
- tiedostaa vastuunsa korkean hygieniatason tuottamisessa.

Ammattitaidon osoittaminen

Tutkinnon suorittaja osoittaa ammattitaitonsa toimimalla sairaalatekstiilejä pesevän pesulan erilaisissa työtehtävissä. Työtä tehdään siinä laajuudessa, että osaamisen voidaan luotettavasti todeta vastaavan ammattitaitovaatimuksia ja kriteerejä. Siltä osin kun vaadittavaa ammattitaitoa ei voida käytännön työtehtävissä osoittaa, ammattitaidon osoittamista voidaan täydentää muilla tavoin siten, että ammattitaito voidaan luotettavasti arvioida.

Hyväksytyin suorituksen kriteerit ammattitaitovaatimuksittain

Tutkinnon suorittaja työskentelee sairaalapesulan erilaisissa työvaiheissa.	
	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • lajittelee sairaalatekstiilejä • pesee sairaalatekstiilit asianmukaisilla ohjelmilla ja varmistaa desinfektion sitä vaativille tuotteille • käsittelee infektio- ja tekstiilejä sovittujen ohjeiden mukaan • poistaa tarvittaessa tahroja (uusintapesu) • viimeistelee sairaalatekstiilejä • käyttää koneita ja laitteita hygieniaohjeistusten mukaisesti • ottaa omavalvonnassa tarvittavat näytteet • tarkistaa sairaalatekstiilien puhtauden ja eheyden • pakkaa tekstiilit sairaalahygienian huomioon ottaen ja käytön kannalta tarkoituksenmukaisella tavalla • huolehtii omalta osaltaan uudelleen kontaminaation estämisestä • huolehtii pakkausympäristön siisteydestä ja järjestyksestä sekä pakkauskaluston ja materiaalin puhdistuksesta ja säilytyksestä.

Tutkinnon suorittaja määrittelee ja varmistaa sairaalatekstiilien laatuvaatimusten mukaisen puhtaustason.

Tutkinnon suorittaja

- noudattaa sairaalatekstiilikohtaisia laatuvaatimuksia työssään
- valitsee huoltomenetelmät taloudellisesti hygieniavaatimusten ja materiaalien likaisuuden mukaan
- huolehtii välittömän työympäristönsä siisteydestä
- puhdistaa ja huoltaa pesuprosessin koneita ja laitteita mm. pesukoneet ja kuivausrummut hygieniavoimien mukaisesti
- puhdistaa ja huoltaa tekstiilien viimeistelylaitteita, kuten mankelin, viimeistelytunnelin ja prässin
- huolehtii työskentelyssään siitä, että jätteitä syntyisi mahdollisimman vähän
- lajittelee pesulan jätteet ja toimittaa ne jätteiden keräyspaikkaan paikallisten ympäristömääräysten mukaisesti.

Tutkinnon suorittaja toimii itsenäisesti ja suunnitelmallisesti omassa tehtävässään.

Tutkinnon suorittaja

- työskentelee niin, että tuotettu palvelu vastaa asiakkaan odotuksia palvelun laadusta
- muuttaa tilanteen vaatiessa suunnitelmiaan ja työtään joustavasti
- toteuttaa työnkiertoa ohjeiden mukaisesti
- työskentelee riittävällä joutuisuudella
- valitsee tehokkaat menetelmät pesuun ja viimeistelyyn, jotta voi tehdä työn kerralla oikein
- työskentelee niin, että ottaa huomioon seuraavan työpisteen työn ja koko prosessin
- käyttää koneita ja laitteita energiansäästön kannalta tehokkaasti: oikeat lämmitys- ja käyttöajat, koneiden säätö tarpeen mukaan, valitsee oikeat menetelmät
- tietää pesulatyön riskit ja toimii työssään työsuojeluohjeiden mukaan
- huolehtii henkilökohtaisesta suojautumista ja varotoimista työtehtäviensä mukaan
- huolehtii ergonomiasta pitääkseen yllä työ- ja toimintakykyään
- toimii nopeasti vaaratilanteissa ja löytää tiedot ensiavusta.

Tutkinnon suorittaja tiedostaa vastuunsa korkean hygieniatason tuottamisessa.

Aseptinen työskentely	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • tuntee standardin SFS-EN 14065 ja käyttää tietoa hyödyksi sairaalatekstiilien huollossa • hallitsee mikrobiologian perusteet ja tuntee pieneliöiden lisääntymis- ja leviämistavat (tartunta) • käyttää oikein hygieniaan ja sairaalapesuun liittyviä termejä • ottaa huomioon työssään erilaiset puhtausasteet, kuten infektion, aseptiikan, puhdistuksen, desinfiktion ja steriloinnin
Henkilökohtainen hygienia	<ul style="list-style-type: none"> • noudattaa tarkasti käsihygienian ohjeita • suojautuu työssään tarkoituksenmukaisella tavalla • on omaksunut hygieeniset työtavat, mikä näkyy hänen omasta olemuksestaan, työstään ja työympäristöstään.

4 Leikkaussalitekstiilien huolto

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa

- käsitellä leikkaussalitekstiilejä
- määritellä ja varmistaa laatutavoitteiden mukaisesti leikkaussalitekstiileiltä vaadittavan puhtaustason
- toimia itsenäisesti ja suunnitelmallisesti omassa tehtävässään
- tiedostaa vastuunsa korkean hygieniatason tuottamisessa.

Ammattitaidon osoittaminen

Tutkinnon suorittaja osoittaa ammattitaitonsa toimimalla leikkaussalitekstiilejä pesevän pesulan erilaisissa työtehtävissä. Työtä tehdään siinä laajuudessa, että osaamisen voidaan luotettavasti todeta vastaavan ammattitaitovaatimuksia ja kriteerejä. Siltä osin kun vaadittavaa ammattitaitoa ei voida käytännön työtehtävissä osoittaa, ammattitaidon osoittamista voidaan täydentää muilla tavoin siten, että ammattitaito voidaan luotettavasti arvioida.

Hyväksytyt suorituksen kriteerit ammattitaitovaatimuksittain

Tutkinnon suorittaja käsittelee leikkaussalitekstiilejä.	
	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • lajitellessaan leikkaussalitekstiilejä tunnistaa erilaiset leikkaussalitekstiilimateriaalit sekä leikkaustekstiilituotteet • pesee leikkaussalitekstiilit asianmukaisilla ohjelmilla ja varmistaa desinfektion • käsittelee infektioitekstiilejä sovittujen ohjeiden mukaan • poistaa tarvittaessa tahroja uusintapesussa • viimeistelee leikkaussalitekstiilejä • käyttää koneita ja laitteita hygieniaohjeistusten mukaisesti • ottaa omavalvonnassa tarvittavat näytteet • tarkistaa leikkaussalitekstiilien puhtauden ja eheyden • lajittelee, tarkistaa ja taittaa erilaiset leikkaustekstiilit • pakkaa tekstiilit sopimuksen mukaisesti • käyttää erilaisia hygieenisyyden tarkistus- ja merkitsemistapoja pakkauksessa • huolehtii omalta osaltaan uudelleen kontaminaation estämisestä • huolehtii pakkauksympäristön siisteydestä ja järjestyksestä sekä pakkauksikaluston ja materiaalin puhdistuksesta ja asianmukaisesta säilytyksestä.
Tutkinnon suorittaja määrittelee ja varmistaa laatutavoitteiden mukaisesti leikkaussalitekstiileiltä vaadittavan puhtaustason.	
<p>Leikkaussalitekstiilien laatuvaatimusten määrittely</p> <p>Puhtaanapito ja jätehuolto</p>	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • noudattaa leikkaussalitekstiilikohtaisia laatutavoitteita työssään • valitsee huoltomenetelmät taloudellisesti hygieniavaatimusten ja materiaalien likaisuuden mukaan • huolehtii välittömän työympäristönsä siisteydestä • puhdistaa ja huoltaa pesuprosessin koneita ja laitteita mm. pesukoneet ja kuivausrummut hygieniaohjeistusten mukaisesti • puhdistaa ja huoltaa tekstiilien viimeistelylaitteita kuten mankelia, viimeistelytunnelia ja prässäjä • huolehtii työskentelyssään siitä, että jätteitä syntyisi mahdollisimman vähän • lajittelee pesulan jätteet ja toimittaa ne jätteiden keräyspaikkaan paikallisten ympäristömääräysten mukaisesti.

Tutkinnon suorittaja toimii itsenäisesti ja suunnitelmallisesti omassa tehtävässään.

	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • työskentelee niin, että tuotettu palvelu vastaa asiakkaan odotuksia palvelun laadusta • muuttaa tilanteen vaatiessa suunnitelmiaan ja työtään joustavasti • työskentelee riittävällä joutuisuudella • valitsee tehokkaat menetelmät pesuun ja jälkikäsitteilyyn, jotta voi tehdä työn kerralla oikein • työskentelee niin, että ottaa huomioon seuraavan työpisteen työn ja koko prosessin • käyttää koneita ja laitteita energiansäästön kannalta tehokkaasti: oikeat lämmitys- ja käyttöajat, koneiden säätö tarpeen mukaan, oikeiden pesumenetelmien valinta • tietää pesulatyön riskit ja toimii työssään työsuojeluohjeiden mukaan • huolehtii henkilökohtaisesta suojautumisesta ja varotoimista työtehtäviensä mukaan • huolehtii ergonomiasta pitääkseen yllä työ- ja toimintakykynsä • toimii nopeasti vaaratilanteissa ja löytää tiedot ensiavusta.
--	---

Tutkinnon suorittaja tiedostaa vastuunsa korkean hygieniatason tuottamisessa.

Aseptinen työskentely	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • tuntee standardin SFS-EN 14065 ja käyttää tietoa hyödyksi leikkaussalitekstiilien huollossa • hallitsee mikrobiologian perusteet ja tuntee pieneliöiden lisääntymis- ja leviämistavat (tartunta) • käyttää oikein hygieniaa ja sairaalapesuun liittyviä termejä • ottaa huomioon työssään erilaiset puhtausasteet, kuten infektiot, aseptiikka, puhdistus, desinfektio, sterilointi
Henkilökohtainen hygienia	<ul style="list-style-type: none"> • noudattaa tarkasti käsihygienian ohjeita • suojautuu työssään tarkoituksenmukaisella tavalla • on omaksunut hygieeniset työtavat, mikä näkyy hänen omasta olemuksestaan, työstään ja työympäristöstään.

5 Pesumyymäläpalvelu

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa

- toimia pesumyymälän erilaisissa työvaiheissa
- työskennellä asiakaspalvelutehtävissä
- toimia itsenäisesti ja suunnitelmallisesti omassa tehtävässään.

Ammattitaidon osoittaminen

Tutkinnon suorittaja osoittaa ammattitaitonsa toimimalla pesumyymälän erilaisissa työtehtävissä. Työtä tehdään siinä laajuudessa, että osaamisen voidaan luotettavasti todeta vastaavan ammattitaitovaatimuksia ja kriteerejä. Siltä osin kun vaadittavaa ammattitaitoa ei voida käytännön työtehtävissä osoittaa, ammattitaidon osoittamista voidaan täydentää muilla tavoin siten, että ammattitaito voidaan luotettavasti arvioida.

Hyväksytyt suorituksen kriteerit ammattitaitovaatimuksittain

Tutkinnon suorittaja toimii pesumyymälän erilaisissa työvaiheissa.	
Materiaalien ja tuotteiden tunnistaminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • tarkistaa vastaanotossa tuotteet • tekee tarvittavat varaukset ja tiedottaa asiakkaalle mahdollisista tekstiilin hoidon ongelmista • toimittaa erikoispestävät tuotteet alan asiantuntijapesuloihin (esim. matto-, turkis- ja nahkahuolto).
Pesuprosessissa ja viimeistelyssä toimiminen	<ul style="list-style-type: none"> • merkitsee, lajittelee ja valitsee materiaalin likaisuuden ja jatko työskentelyn kannalta tarkoituksenmukaisimmat huoltovaihtoehdot • pesee tekstiilejä vedellä tai liuottimilla • arvioi tahrannoituksen ja uusintapesun tarpeen ja tekee tarvittaessa esikäsitteilyn ja tahrannoituksen tekstiileille • käyttää yleisimpiä viimeistelylaitteita kuten höyrykaappia, höyrynukkea, silityslaitteistoa, prässäjä ja pakkauslaitteita tehokkaasti ja ergonomisesti oikein • ottaa työssään huomioon energian kulutuksen • arvioi tuotteen pesutulosta • pakkaa asiakkaan tekstiilit niin, ettei tekstiilien laatu kärsi kuljetuksessa • tiedottaa asiakasta tarvittaessa poikkeamatilanteista.

Tutkinnon suorittaja työskentelee asiakaspalvelutehtävissä.

	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • on oma-aloitteinen, vastuuntuntoinen ja käyttäytyy asiakaspalvelutilanteissa asiallisesti • huolehtii omalta osaltaan asiakastilojen ja työyksikön viihtyisyydestä ja luotettavasta ilmapiiristä • hoitaa asiakaspalvelutilanteita puhelimessa ja sähköpostilla • käyttää pesulan tietojärjestelmiä työtehtäviensä mukaan • ilmaisee itseään suullisesti ja kirjallisesti asiakaspalvelutilanteissa ja palvelun markkinoinnissa • suhtautuu vaativissakin tapauksissa asiakkaisiin myönteisesti, ystävällisesti ja myyntihenkisesti • hallitsee erilaiset maksutavat ja hoitaa kassatapahtuman ja kassatoiminnot vastuullisesti • opastaa asiakasta palvelun valinnassa ja neuvottelee asiakkaan kanssa valittavista erikoistoimenpiteistä • hinnoittelee myös erikoista käsitteilyä vaativat tuotteet • ottaa vastaan ja välittää edelleen asiakaspalautetta • opastaa reklamaatiotapauksissa asiakasta ja hoitaa reklamaation pesulan ja kuluttajasuojan kannalta asiallisesti • on tietoinen työhön kuuluvista velvollisuuksistaan ja oikeuksistaan • tuntee turvatoimet ja hälytysjärjestelmät vaaratilanteiden varalle.
--	--

Tutkinnon suorittaja toimii itsenäisesti ja suunnitelmallisesti omassa tehtävässään.

	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • työskentelee niin, että tuotettu palvelu vastaa asiakkaan odotuksia palvelun laadusta • muuttaa tilanteen vaatiessa suunnitelmiaan ja työtään joustavasti • toteuttaa työnkiertoa ohjeiden mukaisesti • työskentelee riittävällä joutuisuudella • valitsee tehokkaat menetelmät pesuun ja jälkikäsitteilyyn, jotta voi tehdä työn kerralla oikein • työskentelee niin, että ottaa huomioon seuraavan työpisteen työn ja koko prosessin • käyttää koneita ja laitteita energiansäästön kannalta tehokkaasti: oikeat lämmitys- ja käyttöajat, koneiden säätö tarpeen mukaan, valitsee oikeat pesumenetelmät • tietää pesulatyön riskit ja toimii työssään työsuojaohjeiden mukaan • huolehtii henkilökohtaisesta suojautumisesta ja varotoimista työtehtäviensä mukaan • huolehtii ergonomiasta pitääkseen yllä työ- ja toimintakykyään • toimii vaaratilanteissa nopeasti ja löytää tiedot ensiavusta.
--	---

6 Mattohuoltopalvelu

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa

- toimia mattopesulan erilaisissa tehtävissä
- määrittellä ja varmistaa matoilta vaadittavan laatutavoitteiden mukaisen puhtaustason
- toimia itsenäisesti ja suunnitelmallisesti omassa tehtävässään.

Ammattitaidon osoittaminen

Tutkinnon suorittaja osoittaa ammattitaitonsa toimimalla mattopesulan erilaisissa työtehtävissä. Työtä tehdään siinä laajuudessa, että osaamisen voidaan luotettavasti todeta vastaavan ammattitaitovaatimuksia ja kriteerejä. Siltä osin kun vaadittavaa ammattitaitoa ei voida käytännön työtehtävissä osoittaa, ammattitaidon osoittamista voidaan täydentää muilla tavoin siten, että ammattitaito voidaan luotettavasti arvioida.

Hyväksytyin suorituksen kriteerit ammattitaitovaatimuksittain

Tutkinnon suorittaja toimii mattopesulan erilaisissa tehtävissä.	
Mattomateriaalien tunnistaminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • tunnistaa pestävät mattomateriaalit, jotta voi valita tekstiileille oikean huoltotavan tekstiilirakenteen ja -materiaalin perusteella • määrittää ja huoltaa oikein pestäväksi tuotavat mattomateriaalit, joissa hoito-ohjeet puuttuvat tai ovat ilmeisimmin virheelliset • erittelee mattomateriaalit, joita ei voi huoltaa pesulassa • tuntee standardin SFS 5773 ja käyttää tietoa hyödyksi mattojen huollossa
Pesuprosessissa ja viimeistelyssä toimiminen	<ul style="list-style-type: none"> • mittaa ja hinnoittelee matot • lajittelee, esikäsittelee ja valitsee matoille sopivan pesutavan • pesee mattoja pesukoneilla ja tasopesussa erilaisilla menetelmillä • valitsee matoille kunkin mattotyypin mukaisen kuivaustavan • pakkaa matot mattotyyppien edellyttämällä tavalla ottaen huomioon maton kuljetuksen ja säilytyksen • ymmärtää työntekijän vastuun koneiden ja laitteiden kunnossapidossa • tuntee erilaiset kemikaalit ja niiden käytön työturvallisuuden ja ympäristönsuojelun kannalta

<p>Mattohuollon asiakaspalvelussa toimiminen</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ottaa vastaan mattoja ja ohjaa asiakasta sopivan pesun valinnassa • tekee varauksen ongelmatapauksissa • hoitaa asiakaspalautteen asiallisesti kuluttajasuojan ja pesulan kannalta.
<p>Tutkinnon suorittaja määrittelee ja varmistaa matoilta vaadittavan laatutavoitteiden mukaisen puhtaustason.</p>	
	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • noudattaa työssään mattomateriaalikohtaisia laatutavoitteita • valitsee huoltomenetelmät taloudellisesti materiaalien likaisuuden mukaan • huolehtii välittömän työympäristönsä siisteydestä • puhdistaa ja huoltaa pesuprosessin koneita ja laitteita, kuten pesukoneita • huolehtii työskentelyssään siitä, että jätteitä syntyisi mahdollisimman vähän • lajittelee pesulan jätteet ja toimittaa ne jätteiden keräyspaikkaan paikallisten ympäristömääräysten mukaisesti.
<p>Tutkinnon suorittaja toimii itsenäisesti ja suunnitelmallisesti omassa tehtävässään</p>	
	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • työskentelee niin, että tuotettu palvelu vastaa asiakkaan odotuksia palvelun laadusta • muuttaa tilanteen vaatiessa suunnitelmiaan ja työtään joustavasti • toteuttaa työnkiertoa ohjeiden mukaisesti • työskentelee riittävällä joutuisuudella • valitsee tehokkaat menetelmät pesuun ja viimeistelyyn, tekee työn kerralla oikein • työskentelee niin, että ottaa huomioon seuraavan työpisteen työn ja koko prosessin • käyttää koneita ja laitteita energiansäästön kannalta tehokkaasti: oikeat lämmitys- ja käyttöajat, koneiden säätö tarpeen mukaan, valitsee oikeat pesumenetelmät • tietää pesulatyön riskit ja toimii työssään työsuojeluohjeiden mukaan • huolehtii henkilökohtaisesta suojautumisesta ja varotoimista työtehtäviensä mukaan • huolehtii ergonomiasta pitääkseen yllä työ- ja toimintakykyään • toimii nopeasti vaaratilanteissa ja löytää tiedot ensiavusta.

7 Tekstiilivuokrauspalvelu

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa

- toimia vuokratekstiilejä pesevän pesulan erilaisissa työtehtävissä
- määritellä ja varmistaa laatutavoitteiden mukaisesti vuokratekstiileiltä vaadittavan puhtaustason
- toimia itsenäisesti ja suunnitelmallisesti omassa tehtävässään.

Ammattitaidon osoittaminen

Tutkinnon suorittaja osoittaa ammattitaitonsa toimimalla vuokratekstiilejä pesevän pesulan erilaisissa työtehtävissä. Työtä tehdään siinä laajuudessa, että osaamisen voidaan luotettavasti todeta vastaavan ammattitaitovaatimuksia ja kriteerejä. Siltä osin kun vaadittavaa ammattitaitoa ei voida käytännön työtehtävissä osoittaa, ammattitaidon osoittamista voidaan täydentää muilla tavoin siten, että ammattitaito voidaan luotettavasti arvioida.

Hyväksytyt suorituksen kriteerit ammattitaitovaatimuksittain

Tutkinnon suorittaja toimii vuokratekstiilejä pesevän pesulan erilaisissa työtehtävissä.	
	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • tuntee erilaiset vuokratekstiilit ja niiden materiaalien huoltotavat • käsittelee hoitovaatimusten mukaisesti erikoista huoltoa vaativia materiaaleja ja tuotteita • suorittaa koepesuja ja arvioi niiden perusteella tuotteen soveltuvuuden vuokraukseen • vastaanottaa, lajittelee, pesee, viimeistelee ja pakkaa vuokratekstiilejä • noudattaa työssään vaadittuja hygieniavaatimuksia • merkitsee vuokratekstiilit sekä vuokranantajan että käyttäjän kannalta tarkoituksenmukaisella tunnustustavalla • tuntee erilaiset varastointijärjestelmät.

Tutkinnon suorittaja määrittelee ja varmistaa laatutavoitteiden mukaisesti vuokratekstiililtä vaadittavan puhtaustason.

Tutkinnon suorittaja

- tuntee vuokratekstiileille määritellyt laatutavoitteet
- tekee tekstiilien vaihdon ja poiston sovittujen ohjeiden mukaan
- arvioi poistetun tekstiilin hyöty- ja jatkokäyttömahdollisuuksia
- korjaa vuokratekstiilit sovittujen ohjeiden mukaan
- valitsee huoltomenetelmät taloudellisesti materiaalien hygieenisyyden ja likaisuuden mukaan
- huolehtii välittömän työympäristönsä siisteydestä
- puhdistaa ja huoltaa pesuprosessin koneita ja laitteita, kuten pesukoneita
- puhdistaa ja huoltaa viimeistelyn koneita ja laitteita, kuten viimeistelytunnelin
- huolehtii työskentelyssään siitä, että jätteitä syntyisi mahdollisimman vähän
- lajittelee pesulan jätteet ja toimittaa ne jätteiden keräyspaikkaan paikallisten ympäristömääräysten mukaisesti.

Tutkinnon suorittaja toimii itsenäisesti ja suunnitelmallisesti omassa tehtävässään.

Tutkinnon suorittaja

- työskentelee niin, että tuotettu palvelu vastaa asiakkaan odotuksia palvelun laadusta
- työskentelee riittävällä joutuisuudella
- valitsee tehokkaat menetelmät pesuun ja jälkikäsittelyyn, jotta voi tehdä työn kerralla oikein
- työskentelee niin, että ottaa huomioon seuraavan työpisteen työn ja koko prosessin
- käyttää koneita ja laitteita energiansäästön kannalta tehokkaasti: oikeat lämmitys- ja käyttöajat, koneiden säätö tarpeen mukaan, valitsee oikeat pesumenetelmät
- muuttaa tilanteen vaatiessa suunnitelmiaan ja työtään joustavasti
- toteuttaa työnkiertoa ohjeiden mukaisesti
- tietää pesulatyön riskit ja toimii työssään työsuojeluohjeiden mukaan
- huolehtii henkilökohtaisesta suojautumisesta ja varotoimista työtehtäviensä mukaan
- huolehtii ergonomiasta pitääkseen yllä työ- ja toimintakykyään
- toimii nopeasti vaaratilanteissa ja löytää tiedot ensiavusta.

8 Tekstiilihuollon logistiikka

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa

- toimia vuokra- tai laitospesulan tekstiilivarastossa
- pakata ja varastoida pesulatuotteita
- huolehtia pesulatuotteiden kuljetustoiminnoista.

Ammattitaidon osoittaminen

Tutkinnon suorittaja osoittaa ammatillisen osaamisensa toimimalla vuokra- tai laitostekstiilejä pesevän pesulan tekstiilivarastossa erilaisissa työtehtävissä. Työtä tehdään siinä laajuudessa, että osaamisen voidaan luotettavasti todeta vastaavan ammattitaitovaatimuksia ja kriteerejä. Siltä osin kun vaadittavaa ammattitaitoa ei voida käytännön työtehtävissä osoittaa, ammattitaidon osoittamista voidaan täydentää muilla tavoin siten, että ammattitaito voidaan luotettavasti arvioida.

Hyväksytyin suorituksen kriteerit ammattitaitovaatimuksittain

Tutkinnon suorittaja toimii vuokra- ja laitospesulan tekstiilivarastossa.	
	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • käyttää pesulan tuotannonohjausjärjestelmiä ja hyödyntää tarvittavia tiedostoja • valitsee lajitelmille sopivan käsittelytavan ja automaation • tuntee erilaiset varastointijärjestelmät • tuntee pesulan työnkulun niin, että voi tarvittaessa tehdä siihen muutoksia.
Tutkinnon suorittaja pakkaa ja varastoi pesulatuotteita.	
Pakkaus	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • huolehtii pesulan sisäisissä pyykin siirroissa käytettävien vaunujen ja rullakoiden saatavuudesta ja niiden puhtaudesta • valitsee pakkausmateriaaliksi ja -välineistöksi ympäristöä vähiten kuormittavat vaihtoehdot • tarkistaa pyykin laadun ja suunnittelee pakkaustavat eri asiakkaiden kanssa sovituilla tavoilla • noudattaa pyykin kuljetuksen hygieniasäädöksiä

Varastointi	<ul style="list-style-type: none"> • tilaa uusia tuotteita varastoon tarpeen mukaan • vastaanottaa ja hyllyttää tuotteita tekstiilivarastoon • kerää tuotteita tekstiilivarastosta asiakkaan tilauksen ja FIFO-periaatteen mukaisesti • merkitsee tuotteita sekä pesulan että käyttäjän kannalta tarkoituksenmukaisella tunnistustavalla • tekee tekstiilien vaihdon ja poiston sovittujen ohjeiden mukaan • arvioi poistetun tekstiilin hyöty- ja jatkokäyttömahdollisuuksia • vastaa omalta osaltaan että varasto olisi mahdollisimman pieni • vastaa omalta osaltaan että tuotteet kiertävät varastosta tuotantoon mahdollisimman tasaisesti.
Tutkinnon suorittaja huolehtii pesulatuotteiden kuljetustoiminnoista.	
	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • tunnistaa jakelun ja kuljetuksen merkityksen asiakashoidossa ja yhtenä asiakaspalautteen kanavana • lähettää pyykin reiteittäin aikataulun mukaisesti • sijoittaa uudet asiakkaat olemassa oleville reiteille • järjestää kuljetukset ympäristön kannalta järkevästi • hoitaa asiakaspalautteen ja pitää yhteyttä asiakkaisiin pyykin kulun yhteydessä.

9 Tutkinnon osa toisesta ammatti- tai erikoisammattitutkinnosta

Tutkinnon suorittaja voi sisällyttää tekstiilihuollon ammattitutkintoon yhdeksi valinnaiseksi tutkinnon osaksi tutkinnon osan jostain toisesta ammatti- tai erikoisammattitutkinnosta. Koulutuksen järjestäjällä tulee olla voimassa oleva ko. näyttötutkinnon järjestämissopimus, tai koulutuksen järjestäjä voi ostaa näyttötutkintotilaisuudet sellaiselta tutkinnon järjestäjältä, jolla on näyttötutkinnon järjestämissopimus ko. tutkintoon.

Todistuksen kyseisen osan suorittamisesta antaa aina ko. ammatti- tai erikoisammattitutkinnosta vastaava tutkintotoimikunta. Kyseinen tutkintotoimikunta hyväksyy tutkinnon osan osaksi tekstiilihuollon ammattitutkintoa todistuksen perusteella.

Liite Tekstiilihuollon ammattitutkinnon kuvaus

Tekstiilihuollon ammattitutkinto 33/011/2014

Tutkinnon perusteiden voimaantulopäivä 1.12.2014

Tutkinnon muodostuminen

Tekstiilihuollon ammattitutkinto muodostuu kahdesta osaamisalasta, jotka ovat tekstiilihuollon vesipesu ja tekstiilihuollon kemiallinen pesu. Kummassakin osaamisalassa on yksi pakollinen tutkinnon osa, vesipesu tai kemiallinen pesu. Lisäksi tutkinnon suorittaja valitsee seuraavista valinnaisista tutkinnon osista kolme

- Sairaalatekstiilien huolto
- Leikkaussalitekstiilien huolto
- Pesumyymäläpalvelu
- Mattohuoltopalvelu
- Tekstiilivuokrauspalvelu
- Tekstiilihuollon logistiikka
- Tutkinnon osa toisesta ammatti- tai erikoisammattitutkinnosta.

Valinnaisena tutkinnon osana voi suorittaa myös toisen osaamisalan pakollisen tutkinnon osan, joka korvaa kaksi valinnaista tutkinnon osaa.

Tutkinnon suorittaneen osaaminen

Tekstiilihuollon ammattitutkinnon suorittaneella on ammattitaitoa työskennellä pesuprosessin erilaisissa vaiheissa. Tekstiilihuollossa työskentelevä osallistuu välittömästi tai välillisesti asiakaspalveluun.

Työtehtäviä, joissa tutkinnon suorittanut voi toimia

Tekstiilihuollon ammattitutkinnon suorittanut voi toimia tekstiilihuoltotehtävissä sairaalapesuloissa, vuokraatepesuloissa tai pesumyymälöissä.

Tutkintotodistuksen antajan nimi ja asema

Tutkintotodistuksen antaa Opetushallituksen asettama tutkintotoimikunta

Tutkinnosta päättävän kansallisen/alueellisen viranomaisen nimi ja asema

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Opetushallitus, opetus- ja kulttuuriministeriön alainen keskusvirasto

Tutkinnon taso (kansallinen tai kansainvälinen)

ISCED 3

Arvosana-asteikko/hyväksymisvaatimukset

Hyväksytty/hylätty

Jatko-opintokelpoisuus

Tutkinto tuottaa kelpoisuuden korkeakouluopintoihin.

Säädösperusta

Laki ammatillisesta aikuiskoulutuksesta 631/1998, asetus ammatillisesta aikuis-koulutuksesta 812/1998

Tutkintotodistuksen voi säädösten mukaan saada seuraavilla tavoilla

Tutkinto suoritetaan osoittamalla tutkintotilaisuuksissa Opetushallituksen päät-tämässä tutkinnon perusteissa vaadittu ammattitaito. Tarvittaessa järjestetään tutkintoon valmistavaa koulutusta. Koulutuksen järjestäjä huolehtii näyttötut-kintoon ja siihen valmistavaan koulutukseen hakeutumisen, tutkinnon suoritta-misen ja tarvittavan ammattitaidon hankkimisen henkilökohtaistamisesta.

Pohjakoulutusvaatimukset

Näyttötutkinnon suorittaminen on ammattitaidon hankkimistavasta riippuma-tonta. Tutkintoon osallistujalle ei ole asetettu muodollisia koulutusvaatimuksia.

Painettu
ISBN 978-952-13-5876-0
ISSN 1798-887X

Verkkojulkaisu
ISBN 978-952-13-5877-7
ISSN 1798-8888

Opetushallitus on hyväksynyt nämä näyttötutkinnon perusteet ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain nojalla.

Näyttötutkinnot ovat erityisesti aikuisväestöä varten suunniteltu ja kehitetty tutkinnon suorittamistapa.

Näyttötutkintojen suunnittelu ja toteuttaminen perustuvat opetusalan ja työelämän asiantuntijoiden tiiviiseen yhteistyöhön.

Opetushallitus
www.oph.fi
www.oph.fi/nayttotutkinnot
www.oph.fi/nayttotutkintojen_perusteet